

Vedran Runjić

povijest

3. zagrebački mакетарски kup "Crna kraljica"

U subotu 20. rujna, u prostorijama Osnovne škole "Gračani" održan je 3. zagrebački mакетарски kup "Crna kraljica", u organizaciji Hrvatske udruge vojnih minijaturista i mакетarskog kluba "Grunf", a pod pokroviteljstvom Gradske skupštine grada Zagreba.

Pripreme za ostvarenje natjecanja trajale su 5 mjeseci. Zahvaljujući dobroj suradnji između različitih organizacijskih timova i velikoj pomoći sponzora, dan prije samog natjecanja sve je bilo spremno. Izložbeni i natjecateljski prostor, prostori za prodaju, mjesta za predstavljanje prijateljskih udruga - sve je bilo održano na vrlo visokom nivou.

Već oko 8 sati počeli su dolaziti mакetari iz svih hrvatskih klubova, od Splita do Osijeka, te kolege iz susjednih zemalja čiji je veliki broj oduševio organizatore. Također, svi su hrvatski klubovi, te kolege iz Slovenije, pomogli provedbu Kupa dajući svoje ljudе za sudačke ekipe. Do početka svečanog otvaranja svi stolovi bili su popunjeni vrhunskim mакetama.

Natjecanje je u ime organizatora otvorio g. Tomislav Stipanović, predsjednik HUV-a. U ime pokrovitelja nekoliko prigodnih riječi rekla je pročelnica Gradskog ureda za obrazovanje kulturu i sport gđa. Vukičević, zatim predsjednik Gradske četvrti Podsljeme gosp. Topolovec, a sam Kup otvorio je dopredsjednik Gradske skupštine grada Zagreba gosp. Berislav Radić. Nakon uvodnog dijela gosti su pogledali radove, a suci su počeli sa svojim prilično teškim poslom.

Koliko je taj posao bio težak svjedoči broj od 267 mакeta podjeljenih u 25 kategorija te 150 mакeta u izložbenom dijelu. Kroz mакete bila su pokrivena skoro sva razdoblja vojne povijesti. Posjetitelji su mogli uživati u vrhunskim replikama zrakoplova, brodova, tenkova, civilnih vozila, te figurama. Količina detalja, preciznost izrade i što je najvažnije, povijesna točnost, oduševili su sve prisutne. Posebno zanimanje privukle su diorame - kombinacije figura i vozila na određenom terenu. Njemački zarobljenici koji marširaju pokraj ruskih tenkova na jednom berlinskom trgu ili jugoslavenski piloti koji uz hranu, slave Praznik rada, samo su neke od zanimljivijih scena koje su mакetari doveli do savršenstva. U svim kategorijama bilo je teško izabrati 3 najbolja rada. Ali neki od tih radova, zahvaljujući umijeću ljudi koji su ih napravili, postigli bi velike uspjehe i na najvećim mакetarskim smotrama u svijetu. Među njima posebno treba istaknuti britanski protuzračni top napravljen prema nacrtu od metala, s mehanizmom za pomicanje cijevi. To bi se nekima učinilo jednostavnim da se ne radi o modelu koji je 100 puta manji od originala, a svi dijelovi su izrađeni ručno.

Suce, kao i publiku, i ovaj su put ugodno iznenadili juniori. Među njihovih 50 radova bilo je i onih koji su mogli visoko kotirati i u seniorskim kategorijama. Iako su kriteriji za ocjenjivanje juniorskog radova ublaženi, te se kod njih ne gleda povijesna autentičnost, dobar dio mладih mакetara pokazao je zavidno tehničko i povijesno znanje vezano uz subjekte koje su radili. Sve ovo pokazuje da se zanimanje za mакetarstvo kod mладih naraštaja polako, ali sigurno širi.

Dok mакetari mogu satima i satima promatrati i manji broj mакeta, s posjetiteljima koji se ne bave ovim hobijem i nije baš tako. Kako bi ih što više zainteresirali i ove godine je uz mакete predstavljen i rad udruga sa sličnom tematikom.

U maloj školskoj dvorani svoje module postavili su kolege iz Kluba željezničkih mакetara "Zagreb". Minijaturni vlakovi kretali su se kroz stanice i gradove, prelazili preko vijadukata i mostova. I ovdje su detalji dovedeni do savršenstva, poput radova na cesti, lovaca sa psima u šumi, vojnih konvoja na šumskim putevima. Na stolovima su bili prikazani statični primjerici vojnih željezničkih kompozicija.

Kako je posebna kategorija ove godine bila posvećena američkim snagama, u pomoć smo pozvali poznatog kolezionara g. Tuđana koji je predstavio svoju kolekciju američke vojne opreme iz Drugog svjetskog rata.

skog rata. Originalni "willys jeep" iz 1944. godine i šator oko kojeg je bilo posloženo pješačko naoružanje, približili su posjetiteljima izgled američke opreme iz tog razdoblja.

Za prikaz moderne vojne opreme i ove su se godine pobrinuli pripadnici Air soft teama "Zrinski", koji su prikazali svoje uniforme i opremu. Svoj assortiman od prošle godine povećali su novim replikama oružja, opremom za noćnu borbu te novim uniformama.

Sigurno najveće zanimanje među popratnim sadržajima privukli su entuzijasti iz Reda srebrenog zmaja. Radi se o skupini mlađih ljudi čiji je cilj oživljavanje srednjovjekovne povijesti. Posjetitelji su bili određeni oklopima, verižnačama, sjekirama, mačevima i buzdovanima. Veliko iznenađenje bile su borbe između vitezova, poprilično ujerljive i bez ikakvih i najmanjih ozljeda. Tijekom trajanja natjecanja prikazana je i izrada oklopa od žice, verižnače.

Vrijeme trajanja suđenja maketari su potrošili i na "buvljaku", gdje su mijenjali i prodavali osobne viškove makete ili obnavljali zalihe kod trgovaca.

Proglašenje je počelo u 18 sati. U ovom kratkom prikazu nije moguće nabrojiti sve pobjednike, pa će biti navedeni samo nagrađeni u posebnim kategorijama. Sudački žiri je za najbolju maketu natjecanja izabrao zrakoplov Sopwith Camel autora Igora Prosena. Nagradnu sponzora dobio je Domagoj Kamenjarin za dioramu „Sibir express“. Najbolju maketu iz hrvatske vojne povijesti Messerschmitt Bf-109 G14 izradio je Tibor Jurjević. U posebnoj kategoriji posvećenoj američkim vojnim snagama potrebno je istaknuti nagrađenu figuru specijalca iz Afganistana, koju je izradio Mario Matijašić, te dioramu FUBAR autora Hrvoja Stipanovića. Sve makete koje su sudjelovale na natjecanju zainteresirani mogu vidjeti na www.crna-kraljica.com

Unatoč malom broju ljudi koji se bave ovim hobijem, zahvaljujući entuzijastima iz HUVM-a i MK "GRUNF", koji su organizirali "Crnu kraljicu", maketarstvo postaje sve popularnije, posebno među mlađim naraštajima. Suradnja s drugim udrugama i stručnjacima, može samo poboljšati kvalitetu ovog natjecanja koje je izborilo mjesto na kalendaru europskih maketarskih natjecanja. Koliko će se ta kvaliteta povećati, moći će te vidjeti na 4. zagrebačkom maketarskom kupu "Crna kraljica".

PRO TEMPORE

ČASOPIS STUDENATA POVJESTI

Pro tempore

Časopis studenata povijesti

Godina V, broj 5, Zagreb, 2008.

Glavni i odgovorni urednik

Tomislav Bali

Uredništvo

Tomislav Bali, Mladen Medved, Nikolina Sarić, Tomislav Šušak

Dizajn i priprema za tisk

Andrija Ražnatović

Lektura i korektura

Krunoslava Papirović

Prijevodi sažetaka na engleski jezik

Mladen Medved, Tomislav Šušak

Izdavač

ISHA Zagreb – Klub studenata povijesti

Tisk

Mediaprint-tiskara Hrastić, Zagreb

Naklada

Tiskano u 250 primjeraka

Tvrđnje i mišljenja u objavljenim radovima izražavaju isključivo stavove autora i ne predstavljaju nužno stavove i mišljenja uredništva i izdavača. Izdavanje časopisa ostvareno je uz novčanu potporu Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Podravka d.d. Koprivnica i Raiffeisen BANK Austria d.d. Zagreb. Časopis je besplatan.

Adresa uredništva:

ISHA Zagreb – Klub studenata povijesti, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Ivana Lučića 3, 10000 Zagreb

E-mail:

urednik.prottempore@gmail.com